

پروندهٔ دبش، مبارزه‌های سیاسی و افکار عمومی

ترک عادت کنید

مسعود قروغی
قائم مقام مدیرمسئول

صدور رأی پروندهٔ فساد جای دبش یک بار دیگر نشان داد موانع برخورد جدی و سیستماتیک با روئنده‌های فساد از یاد است و عبور از این موانع صبر زیادی می‌خواهد. واکنش‌ها به رأی دادگاه غیر از آن‌هایی که به نتیجه رسیدن پرونده راهنشانه‌ای از عزم نظام سیاسی برای برخورد قاطع و غیرقبیله‌ای با فساد دانستند، در فضای سیاست داخلی متأسفانه به دو دسته تقسیم می‌شود.

دسته اول کسانی که نام دو وزیر دولت سیزدهم در لیست محکومان رافرصتی برای تخریب گسترده دولت قبل فرض کردند و با برخورد کاملاً سیاسی و بدون توجه به منافع عمومی، ماهی انتخاباتی خودشان را از آب گال آلود گرفتند. به طور طبیعی با هرگونه فساد دو مدل رفتار صورت می‌گیرد. اول نادیده گرفتن و هدایت آشغال‌ها زیر فرش و پاک کردن صورت مسئله، دوم برخورد قاطع که صورتی از یک جراحی با خون‌ریزی زیاد در صحنه سیاسی اجتماعی است. نظام سیاسی که منافع عمومی و خیر جمعی برایش مهم باشد، باید راه دوم را برگزیند و از سر و صداها و هیاهو هانترسد. برای همین جشن و پایکوبی عده‌ای از محکومیت دو وزیر دولت سیزدهم در پرونده دبش و تبدیل آن به صحنه عقده‌گشایی سیاسی نشان می‌دهد، آن‌ها ذره‌ای دل‌سوز منافع عمومی و جدیت نظام سیاسی در برخورد با فساد نیستند. گره گرفتن از یک پرونده فساد و بمباران دولتی که رئیس‌جمهورش در حین تلاش شبانه‌روزی شهیدشد، هرچه باشد، ربطی به فسادستیزی ندارد. در پرونده دبش، هم شخص شهید رئیسی و هم مسئولان قوه قضاییه صریحاً در گذشته و حال گفته‌اند دولت سیزدهم اولین مدعی برخورد با پرونده مدنظر بود. موضع رئیس‌جمهور شهید و سخنگوی دستگاه قضادر توضیح رأی دادگاه مؤید این ادعاست. شخص سیدابراهیم رئیسی برخلاف برخی رؤسای جمهور سابق مانع برخورد با افراد دولتی دخیل در پرونده نشد و هیچ‌گاه نگفت در این پرونده شخص دولتی نقش منفی ایفا نکرده است. نکته بعدی اینکه دو وزیر محکوم شده به دلیل عدم اجرای مسئولیت محکوم شده‌اند نه انجام فساد و حالا به رأی معترض هستند. البته ترک فعل و جلوگیری نکردن از یک روند فاسد در زیرمجموعه اگر در نهایت در روند قطعی دادگاه تأیید شود، مسئله کوچکی نیست؛ اما با تصویری که برخی درست کرده‌اند، فوق دارد. هرچند تلاش برای پاک و منزه کردن خودی با فساد نشان دادن رقیب، کارکرد سابق را ندارد. جهت اطلاع همه سیاسیون باید تأکید کرد اگر ثابت کنید آدم‌های سیاسی رقیب، فاسدند؛ فقط به انگاره فساد همه سیاسیون کمک کردید نه چیز دیگری.

همین برخورد سیاسی و هلهله قبیله‌ای پای رأی یک دادگاه و خطای رقیب، بزرگ‌ترین مانع برخورد قاطع با فساد اقتصادی است.

دسته دوم کسانی هستند که به نام دفاع از شهید رئیسی میراث‌گران بهای او برای ایران راندا دیده می‌گیرند. تا آنجا که خاطرم‌ان است و با اجازه تمامیت‌خواهان، رئیس‌جمهور شهید خطای خودی را به بهانه‌های مختلف توجیه نمی‌کرد و بذلر سیاسی‌کاری را در زمین برخورد با فساد اقتصادی نمی‌کاشت. ما از روند قضایی پرونده خبر نداریم و نمی‌دانیم آیا تمام جزئیات فنی پرونده به درستی بررسی شده است یا نه و امیدواریم اگر خطایی در رأی دادگاه وجود دارد در روند قانونی موجود اصلاح شود، ولی به فرض صحت رأی، اینکه گفته شود هر وقت دیگری در دولت دیگران را به دلیل ترک فعل محکوم کردید، بعد وزیر دولت سیزدهم را محکوم کنید، بزرگ‌ترین ظلم به شهید رئیسی است. اگر دستگاه قضایی باید وزیر یا مسئولی در طیف سیاسی متفاوتی را در روند قانونی محکوم کند و نکرده، حتماً باید پاسخگو باشد. اما این ربطی به رأی دادگاه برای پرونده دبش ندارد. با این استدلال هر فرد می‌گوید هر وقت فلائی را به خاطر فلان کار محکوم کردید، حق دارید من را هم محکوم کنید.

دو وزیر محکوم شده باید استدلال‌هایی در خصوص اتهام وارد شده بیاورند و نشان دهند شباهت به رأی دادگاه نبوده‌اند. تلاش برخی دوستان برای ایجاد اتمسفر سیاسی پیرامون پرونده دبش، دو ایراد بزرگ دارد. اول تأیید سیاسی‌کاری نظام سیاسی در پرونده‌های فساد است. دوم خلاف رویه و منش شخص سیدابراهیم رئیسی اقدام کردن و به نام او حمله به دیگران کردن است. شاید بهتر است دو کار از سری دوستان دل‌سوز برای دولت سیزدهم انجام شود. اول تلاش برای دفاع حقوقی از دو وزیر مذکور و دوم در صورت تأیید نهایی رأی دادگاه باید طوری رفتار کنند که خطای دو وزیر به نام کل دولت نوشته نشود. این مسئله به رفتار امروز آن‌ها برمی‌گردد. اساساً باز شدن هر کدام از پرونده‌های فساد ضربه‌ای سخت به اعتماد عمومی است. تنها مسیر پذیرش درد خون‌ریزی جراحی، مقابله و برخورد با آن فساد است، به طوری که هم افکار عمومی برخورد قاطع و غیرباندی نظام سیاسی با هرگونه فساد را ببیند و هم روندهای فساد آسود شود و آن فساد در لباس افراد دیگر تکرار نشود. امید حامیان مبارزه با فساد اقتصادی در برخورد با فساد، به نتایج حاصل از برخورد است. اگر قرار باشد پرونده‌های فساد به محل تسویه حساب‌های سیاسی و زدوخورد انتخاباتی و به ابزاری برای حذف رقیب تبدیل شود، یک انحراف خطرناک رخ داده است. واقعیت اینکه از کسانی که پرونده‌های فساد را به جنگ نیابتی سیاسی-انتخاباتی شبیه می‌کنند باید بیشتر از عاملان فساد ترسید، چون آن‌ها دشمن سرمایه اجتماعی نظام سیاسی هستند. امیدواریم عقلائی گروه‌های سیاسی به میدان بیایند.

ماه عسل جولانی در مناطق علوی نشین به پایان رسید

داستان سوریه تازه شروع شد

در جلسهٔ سیمایی صراف با نمایندگان تشکل‌ها چه گذشت؟

وزیر برای تشکل‌ها ۱۰ دقیقه وقت داشت

«فرهیختگان» سوابق تحصیلی، اجرایی و... سفرای ایران در کشورهای مهم را بررسی می‌کند

آقای سفیر چه خوانده‌اند؟

۱۶

با جدی شدن پروژهٔ ترامپ دربارهٔ اروپا، آلمان و فرانسه رسماً از بمب اتم گفتند

منم بمب‌می‌خواهم!

۸

۱۳۰۱۲

سریال «تاسیان» تا اینجای کار

یک روایت ناقص و ساده‌سازانه

از ارتباط دستگاه امنیتی پهلوی

و سیستم روشنفکری ارائه کرده است

دومین تلاش متوالی ایلان ماسک برای نزدیک شدن به سیاره بهرام شکست خورد >

پشت مریخ به ماسک

۴

۸